

[Poul Hartling.]

offensiv, som har fået titusinder til at flygte — og flygte sydpå. En dansk ambassade i Hanoi har heller ikke gjort et sådant indtryk på amerikanerne, at de har holdt sig tilbage fra nye bombardementer.

Med al tydelighed har det vist sig, at en dansk diplomatisk forbindelse med Hanoi, en dansk anerkendelse af Nordvietnam, som man kalder det, ikke har haft den ringeste betydning i retning af at komme fred og forhandlingsløsning nærmere.

Om selve situationen i Indokina er der at sige, at den må fylde os med den største bekymring. Der er ikke tvivl om, at der er storpolitiske motiver bag begivenhederne. Et Nixonbesøg i Peking og et forestående besøg i Moskva kunne nok tilskynde parterne til at søge at tilkæmpe sig så gode positioner som muligt, inden forhandlingsfasen træder ind. At det koster menneskeliv og lidelse, tæller ikke for krigsførende parter.

Den amerikanske bombing vil blive forsvaret med, at den udløstes af invasionen nordfra. Mærkeligt er det jo også, at de store tilbagetrækninger af amerikanske tropper med 10.000-12.000 mand om måneden og Nixons klare tilkendegivelse af, at han ville ud af den krig, ikke kunne holde modparten tilbage fra at kaste ny benzin på krigsbålet.

Det har som allerede sagt hele tiden været vor indstilling, at der ikke var nogen militær løsning på denne årelange konflikt. Vi har protesteret, og vi har advaret imod militære udvidelser af konflikten. Derfor hilste vi den amerikanske tilbagetrækning og den klart udtalte vilje til at nedtrappe krigshandlingerne med tilfredshed og med forhåbninger om, at dette kunne sætte forhandlingerne i gang. Men det må nok konstateres, at der ingen forhandlingsvilje har vist sig. Tværtimod har Nordvietnam sat en ny storstilet offensiv i gang.

Amerikanerne har ikke sat nye tropper ind, men har i de seneste dage gennemført bombardementer både i Sydvietnam og i Nordvietnam, angivelig for at ramme forsyningslinjer og depoter. Både invasionen og de nye bombardementer må vi stærkt og tydeligt tage afstand fra. Vi vil ikke dermed blande os i krigens faser, og der begås i en krig ugerninger fra begge sider. Vi tager afstand fra krigen som sådan. Vi fastholder,

at der er ikke nogen løsning at finde ad den vej.

Den optrapning, som nu har fundet sted, er tragisk. Tragisk, fordi den betyder en stor sum af menneskelig lidelse, og tragisk, fordi den er meningsløs, den vil ikke føre til noget resultat. Vi må derfor, så stærkt vi kan, opfordre parterne til at gå til forhandlingsbordet.

Den bekymring, som krigen i Indokina volder, forstærkes naturligvis af, at man ikke kan afvise den mulighed, at den rummer en risiko for at drage større ulykker efter sig. Vi hilste tilnærmelsen mellem USA og Kina velkommen. Det var et nyt skridt, mente vi, i den rigtige retning. Der er noget næsten dæmonisk i, at netop denne tilnærmelse måske har gjort parterne i Indokina mere ængstelige for en fredelig løsning. Det kunne se ud, som om begge sider — uden at sige det højt — ængstes for, at deres skæbne skal bestemmes hen over hovedet på dem af de store.

For Nixon må det være et stort nederlag, at hans optimistiske udtalelser om Indokina-konfliktens afvikling synes helt at blive udhulet af begivenhederne. I oktober hed det sig i amerikanske udtalelser, at når Nixon i maj 1972 skulle besøge Moskva, ville USA være ude af sine forpligtelser i Vietnam. Det er tragisk og bittert for USA og for Vietnam og for verden, at det i dag er klart, at det ikke holder stik.

Det andet punkt, udenrigsministeren nævner, er den direkte støtte til de afrikanske frihedsbevægelser. Udenrigsministeren siger — det er i et interview i Aktuelt den 1. april — at han forstår ikke, hvorfor vi er imod det. Også den forrige regering støttede jo disse bevægelser, siger han. Udenrigsministeren behøver ikke at lade så tungnem. Jeg vil i hvert fald ikke fornærme ham med at tro, at han virkelig er tungnem. Den forrige regering og den forrige igen har hjulpet afrikanere, der var flygtet fra undertrykkelse i deres land. Vi har hjulpet humanitært. Vi har gjort det gennem internationale organisationer. Den nuværende regering vil støtte frihedsbevægelserne direkte, og den gør sig til af det både hjemme og ude. Det drejer sig om 5 mill. kr., men man forstår på udenrigsministeren, at det afgørende ikke er beløbet, men den politiske og psykologiske interesse, en sådan direkte hjælp kan have.